

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильясын
гээтхалэм
къышегъэжьаагъу къыдэкы

Адыгэ Голос адыга

макъ

№ 22 (21511)

2018-рэ ильяс

МЭФЭКУ
МЭЗАЕМ и 8

къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмыйк къэбархэр
тисайт ижүүлөтэцтых
WWW.ADYGOVOICE.RU

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъэзет

Мэкъу-мэшым и Нофыгъохэм ямызакъоу...

Урысые Федерациим мэкъу-мэшымкэ иминистрэу Александр Ткачевымрэ Адыгэ Республикаам и Лышихъэу Къумпыл Муратрэ Москва йофтшэн зэуукэгъу щызэдьялагъ.

Республикам мэкъу-мэшымкэ ильянкъо шъхьаагъэм ыкы отраслэм ихэхъоныгъекиэ къэралыгъо программам эдигеир зэрхэлжээрэм ахэр атегущылагъэх.

Александр Ткачевым къыхигъэштиг мэкъу-мэшым ыльянкъо республикам гъэхъетшүхэр зэришьхэрэр. Къумпыл Мурат Адыгейим ихызмэт шлангэхэм пээльэ кээлым къыккоцл губгъо йофтшэнхэр зэрхуыгъэхэм фэгъехъгъэу федеральне министерствэм илааша къыфилотагъ. 2018-рэ ильясым тельятаагъу бжыхъэсэ күлтурэхэм чыыпэу аубытыгъэр гектар мини 9,9-кэ нахьыбэ хуугъэ. 2017-рэ ильясым чыыгхатэхэмрэ сэнэшхъэлэжьыпэхэмрэ гектар 200-м еху арагъаубытыгъ.

Ащ нэужым программам «Къудажэхэм яххъоныгъ» зыфилорэм Адыгейир зэрхэлээ

жээцт лъэныкъохэм атегущылагъэх. Къизэрхажьэштигэмкэ, программам ильянкъу 10-мэ ашыщу Адыгэ Республикаэр лъэнкъу 8-мэ ахэлажъэ. Ащ иштуагъекиэ 2014-рэ ильясым къышегъэжьаагъу къудажэхэм газрыгъонлэ километри 116-м ехуу, посыркъонлэ километри 151-м ехуу ашагъэлэгъ, джащ фэдэу фельдшер-мамыкуи 6 ыкы враахчэм йофтшэнхэм тэгээпсихъагъу зы оффис ашагъыгъ. Ащ нэмийкэу унэгъо ньжыкъэ ыкы специалист 70-м зыщыпсэухэрэ унэхэмкэ яофхэм язытет нахьышу афашыгъ.

Мы программам тэгээпсихъагъэу Адыгейим джыри сомэ миллионы 104-м ехуу ильясуу тэзэтим къылхэхъащт. Къудажэхэм инфраструктурэ, специалист ньжыкъиэхэм іэпилэгъу ятыгъэнхэм, гэсэнгъэм хэхъоныгъэ егъэшгэгъэнхэм, күлтурэхэм медицинэмрэ яхыгъэ учрежденихиэхуу къудажэхэм адэтхэм яофыгъохэм язэшохын мылькур пэлхъащт.

**Адыгэ Республикаам
и Лышихъэу
ипресскъулыкъу**
Сурэтыр А. Гусевым тырихъгъ.

Мэзаем и 8-р — урысые наукэм и Маф

**Адыгэ Республикаамкэ наукэм и нофыгъохэм
лъйтэнэгъэ зыфэтшыхэрэр!**

Шуусэнэхьат епхыгъэ мэфэкыим — урысые наукэм и Мафэ фэшти туу къыддеэу тышууфэгушо!

Адыгейим научнэ амалыншо ил. Республикаам ишэнэгъэлжхэм кэу къыхахыхэрэр. Урысые имызакъоу, зэрэднаунаа уаса щафашы.

Зэрэхгээгоу зэрэшьшитим фэдэу, непэтиレスпублике мэхъянэшно щыраты шуагъэ зиэ инновацихэм якъыххэн наукэр хэцгэгъэнхэм. Адыгейим ихэбээ یашхъэтхэм анахъэу анаэ зытырагъэтыре лъэныкъохэм ашыщ ушэтихэм язэхэшэнкэ یэпээгъу ягъэгъотыгъэнэр, наукэм, гэсэнгъэм, бизнесым язэпхынгъэ гээптигэгъэнэр, ньжыкъиэ сэнаущхэм адеэгъэнэр. Наукэм инофыгъохэр амал зэрилкэе республикам ыпашхъэ ит пшээрилжихъохэм язэшохын къыхэлжэхэштойгъу. Адыгейим ишэнэгъэлжхэм

теубытагъэ, зэчыншо зэрхэлхым, научнэ ушэтийн гъэшгэйхонхэр къызэрадэхъуухэрэм яштуагъекэ республикам лъэнкъо зэфэшхъафхэмкэ хэхъоныгъэ тапэки зэришьшитим тицхъэ тель.

Ныбдэгъу ляпэхэр! Йофтэу шъуз-фэгъэзагъэм шъузэрэфшьыпкъэм, теклонигъакъэхэм якъыдэхын ренэу шъузэрэфблэрэм, тихгээгъу инаука ихэхъоныгъэ шъулахьыншо зэрхэшьшыхъэрэм афешл мы мэфэк мафэм «тхьашууэгъэпсэу» шьотэло.

Псаунгыгъэ пытэ, щылэкэ-псэукиэ дэгъу шъумынэу, Адыгейим пае гъэхъетжакъэхэр тапэки шъушынэу тышууфэлъало!

**Адыгэ Республикаам и
Лышихъэу Къумпыл Мурат
Адыгэ Республикаам и Къэралыгъо
Совет — Хасэми Тхъаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ**

Тхылъыкъэ къыдэкыгъ

Адыгэ Республикаам и Лыэпкъэ тхылъеджаплэ зэхэуугъоегъе материалхэр зидэт тхылъыкъэу «Чистый город, чистый регион, чистая страна» зыфилорэр къыдигъэгъ. Тыкъэзыууцхъэрэ дунаим и Ильяс тэгээпсихъагъу зэхащэгъэ. Иэнэ хурахэх яматериал анах дэгъуухэр ащ къыдэхъагъэх.

Адыгэ Республикаам и Лыэпкъэ тхылъеджаплэ техническэ ыкы экономический литературамкэ иотдел ильясым къыккоцл специалистхэр ригъэблагъэхээз яофыгъо гъэнэфагъэхэм афэгъэхыгъэ дискуссионхэр зэхицагъэх.

Республикам экологилем ыльянкъо изытет дэгъуным инофыгъохэм афэгъэхыгъэ материалишо аугъоигъ. Статья пстэуми автор гъэнэфагъэхэр ялх. Тыкъэзыууцхъэрэ дунаим икъэхъумэнкъэ ыкы чыылд къэкиуплэхэмкэ Адыгэ Республикаам и Гъэлорынлэ испециалистхэм, Кавказ къэралыгъо заповедниким инаучнэ яофыгъэхэм, Адыгейим иапшээрэ еджаплэхэм ашезыгъаджэхэрэм, Адыгэ Республикаам и Лыэпкъэ тхылъеджаплэ, Къырым-татар тхылъеджаплэу И. Гаспринскэм ыцэлкээ щытым (къ. Симферополь), джащ фэдэу нэмийк организацихэм яофыгъэхэм,

яспециалистхэм къатхыгъэхэм мы тхылъым нэйлас шъуафишыщт. А пстэуми яофыгъэ агъэцаклэрэр тыкъэзыууцхъэрэ дунаим икъэхъумэн епхыгъэу щыт.

Экологхэм ыкы тыкъэзыууцхъэрэ дунаим икъэхъумэнкъэ специалистхэм, ашпъэрэ еджаплэхэм ястудентхэм, якэлэгъаджэхэм тхылъыр къызфагъэфедэн альэкъыщт. Къылхэхъуухъэрэ дунаир къэхъумэнгъэхэм мэхъянэшно зэрилэр икъоу къагурыонымкэ, ащ ялахьышу хашыхъанымкэ тхылъым мэхъэнэ гъэнэфагъэ илэу щыт, — щыхагъэуэнфыкъыгъ Адыгэ Республикаам и Лыэпкъэ тхылъеджаплэ.

Федеральне къэралыгъо бюджет учреждениеу «Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университете» зыфилорэм ыкы ащ иректорэу Къуижъ Сайдэ Казбек ыпхъум яштуагъекэ тхылъыр къыдащэкын альэкъыгъ.

Японием щашыгъэ оборудованиемкIЭ

Адыгейм имэкъумэц хызметшаптэу хэтэрыкхэмрэ пхэшхъэ-мышхъэхэмрэ ялэжын пыльхэм япащэхэмрэ Японием икомпаниеу «KIHARA» зыфиорэм илыхкохэмрэ тыгъасэ зэлукэгту зэдирялагь. Мы компанием пхэшхъэ-мышхъэхэмрэ хэтэрыкхэмрэ зэрэбгъэгъущ оборудование кьешы.

АР-м мэкъумэц хъызмэтымкіе иминистрэ игуадзэу Хъэпекіе Аслын зэлукэгүр къызэйихызэ къыхигъэшыг гъпхъэшхъэ-мышъхъэхэмрэ хэтэрыкіхэмрэ переработкэ шыгъэнхэм е гъэгъугъэу үгъэ-кыгъэнхэм республикэм имекъумэц отраслэ къыфакломэ, ахэм кіэзыгъэу афэхъурэр, зэрэнхэл мэкъэштыр, нахьыбэу федэ къызэрахьыщтыр. Хъызмэтшаплехэм къагъэкыхэрэм ямызакью, маркло зэфешхъафэу, мыеу къоджэ псэүпэлэ койжэм ячыгухэм арлытхэр бгъэкодыжы зэрэмхъущтми, ахэм шуягъэ мымаклэу къызэрахьырэми аш къыклигъэтхыг. Министрэм игудзэ къызэриуягъэмкіе, пхъэшхъэ-мышъхъэхэмрэ хэтэрыкіхэмрэ ятьэгүн пыльэу Адьгейим зы хъызмэтшаплехэмрэ закынитыр. Ар Мыекъопэ районыр ары зыщылажъэрэр. Аш фэш

мы технологиер тихъызмэтшіа-
піләхәм агъэфедәнүр иғью аш
ылыштағъ.

Адыгейим фэгъэхъыгъэ филь-
мэмкіэ Японием къикыгъэ хъа-

кізекір республикам нәуясэ фашыгъэх. Аш ылжым хъакэхэм компанияеу «KIHARA» итариҳихъ кіекіз қылатагъ, оборудованиеу қыштырэм қытеп-

гүщүүлэгч. Кызыэралуагъэмкэ, 1928-рэ ильясым кыышуублагь аш фэдэ технике кызыдагъэ-кырэр. Опытышкоу яэм, лъэхъяным диштэв дъыкотэнхэм

ренэү ыуж зэрхитхэм яшгуягъэкіэ, пхъэшхъэ-мышхъэү, хэтэрыкіэу оборудованиею щыбгъэгъурэм псаунгъэмкіэ шуга-гъэу хэлтэйр къанэу ашыным къыфэкъуагъэх. Мы компани-ем епхыгъэ предприятие джыри Урысаем итэп, ау зыгорекіэ Адыгейим имэкъумэц хъызмэт-шлангэхэм мыш фэдэ оборудование агъефедэнэу рапху-хъэмэ, ащ фырагъэджэнхэм фехъазырых.

Мәкүмәш хызыметшаптөхем япащәхәу зәүкіләгүм кырагъел бләгъярхәм оборудование иер зыфәдәм, федәу Къыхырыәм, нәмыкіләм афәгъәхыбыгъә упчәу къатыгъәхәм компанием илінеклохәм джәуапхәр къаратылжыбыләх.

Адыгейим аужырэ ильэсхэм чыгахтэхэм язегъяушьомбгүн лъешэу щыдэлажъэхэ хъульгээ. Пстэумкін гектар мини 5-м ехъумэ мышрысэ чыгхэр атырагъэтысхъягъэх. Хэтэрыкхэмрэ мэркю зэфэшьхъафхэмрэ якъэгъэкыни зеушьомбгүн, ахэм аубытырэр гектар 800-м ехъугъ. Ау зэкіэ хъызметшлангэхэм япродукции къаугъо-игъаклэу ары зэрэуагъэкырэр.

ХҮТ НЭФСЭТ.

ХҮҮГ НЭРСЭГТ. Сурэтыр Іэшъынэ Аслъян Тырихыгъ.

Апэрэ каналым тырихыгъ

Мыекъуапэ дэт искуствэхэмкіэ кіләцыкlu еджапlэу N 6-р
Урысые зэнэкъою «50 лучших детских школ искусств»
зыфилорэм 2017-рэ ильэсым теклоныгъэ кыышыдихыгъ.

Еджәпің цілеріңім мы мағәхәм Апәрә каналым икъетынен «Доброе утро» зығиорәм ижурналистихер щылғағыз, къэгъельәгъонен агъехъазырырәм къыхагъәләжъағыз.

«Масленица» зыфиорэ мэфэктыр мэзаем и 12-м щегъэжьагъэу и 18-м нэс клошт. Ашкыдыхэльтигъэу еджап!эм щитырахыгъэ сюжетиш эфирым къихьашт.

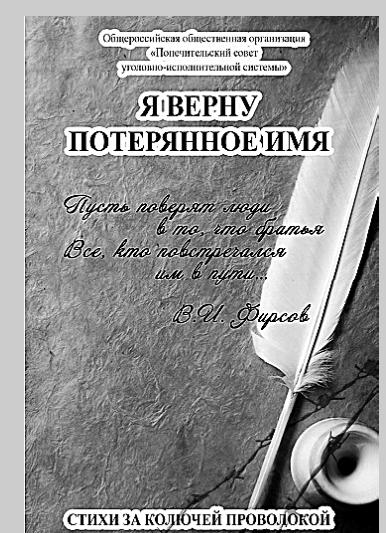
Мәфәкүм хәләжъенхәу кырағызбләгъағъәх купхәу «Казачата», «Застава», творческе

объединениеу «Ошъад», къэзэкъ хорэу «Ка-
зачья песня», ны-тыхэр, нэмыхэр.

Ошх тілектоу къеңхыгъэм мәфәкъыр зәпигъэун ыльэкъыгъеп, къэзэрэугъоигъехэм орәд, къэшьо чәфхәмкіе, джәгүкіе гъешІегъонхәмкіе уаҳтәр ағъекъуагъ. Мәфәкъым зәфхәхысыжъеу фәхъугъяр кымафәр зәрагъектәжъыгъяр ары. Хабзә зәрхъугъяуеу, нысхъапыр ағъастыжъыгъ.

*Мыекъопэ къэзэкъ отделым иатаман
иЭпыІэгъоу Екатерина ЗАГОРУЛЬКО.*

Сүрэтыр авторым тырихыгъ.

2013-рэ ильясым «Я верну потерянное имя» зыфиорэ тхыльым иусэү «Вот так по-простому» зыфиорэр къыхиутыгъ.

Иңікілігім кыышыублагайы
Виктор усәхәр етыхы. Поэзиер
шыу ылъэгүнүм кыфәззыща-
гъэр литературәмкіл кіләегъа-
джәу іоф зышштыгъэ яңәжъ
ары. Едкапәм кыщегъажъа-
гъэу Александр Пушкиныр
анаҳы ыгу риҳырые усақлы.
Джы кызынәссыгъэм Евгений
Онегиним ипчыгъохәр езбы-
рэу ешіләх. Тхыльәу кыздәкыы-
гъэр джырәблагъэ авторым ра-
тыжыышт.

Адыгейр шъхъафит зашыжыгъэр ильэс 75-рэ хъугъэ

Шъутщыгъупшэрэп

Адыгейр шъхъафит зашыжыгъэр ильэс 75-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ шэжь зэхахъэ къуаджэу Лэшэпсынэ щыкъуагь.

Къуаджэм культурэм и Унэдэтым дэжь пчэдыхъым цыфхэр къышызэрэугоихэу рагъежьэгъагь. Лэшэпсынэ щыщхэу Хэгъэгу зэошхом хэкодагъэхэм ацэхэр зытетхэгъэ саугъэтим дэжь цыф зэхахъэр къышызэуяхыгъ. Ар культурэм и Унэ ипащэу Отрэш Симэ зэрищагь. Шэжь зэхахъэм къоджэдэсхэр, къэлэгъаджэхэр, ветеранхэм якъоджэ Совет хэтхэр, къэлэдажаклохэр, нэмийкхэри къеклонгъагь.

Чыпэ администрацием ипащэу Шыкъ Бислан ипэублэ гүшье къышэхъагъэхэм афигъезагь, сэлам фабе арихыгъ. Нэужым Лэшэпсынэ дэкыгъэ зэолхэм пыблэнагь ахэлтэй Хэгъэгу зэошхом зэрэццэзүацхэр, агсэ емыблэххэу нэмьц техаклохэм зэрэпэуцужыгъэхэр, къинишо альэгъузэ тихгэгэги тичыгүи къышэраухумагъэхэр цыфхэм агу къыгъэхъыгъыгъэх.

Ахэм зэу ащыщыгъ Къош

Алый. Ар къуаджэм ишьео клас, «Лэшэпсынэ идыши эжье жуагь» аш зереджэхэрээр. Ар щысэтихыпэу ныбжыкъэхэм яи ыкчи сидигьуи яэшт.

Къоджэ еджаплэм ипащэу Мэкьюл Марынет, къэлэгъаджэу Пэфыф Рустем патриотическэ гэсэнгъэм къэлэдажаклохэмкэ мэхъянэшхо зериэр, ежхэ-

ми ар къызэрэхагъэшырэр къялуагь. Заом иветеранхэм заргацшэнэу, дэгъоу еджэнхэу, яльэпкь тарихь ацымыгъупшэнэу къэлэдажаклохэр агъасэх.

хэшэгъэ общественнэ организациеу «Афганское движение» зыфиорэм ипащэу Хъаткъо Рэшшиди цыф зэхахъэм къышыгушылагь. «Заор — дыджы, заор — тхъамыклагь, — къыуагь аш. — Гитлер зэрэкъералыгъоу лъэгонджэмышхээкээ ыгъеуцуунэу фэягъ, ау СССР-м ицыфхэр жуагьэу зы бын-унагъом фэдэу хэдэгъум пэуцужыгъагьэх ыкчи пыим текулаагьэх». Клалэхэр дэгъоу еджэнхэу, яльэпкь шу альэгъунэу, нахыжхэм уасэ афаашынэу, апэрагъехъузэ щылэнхэу къафэлэуагь.

Къуаджэм щызэхэшгээ общестьнэ организациеем ипащэу Хъамырээ Ибрахими зэхахъэм къышыгушылагь. «Мыщ фэдэ юфхъабзэхэр нахыбэрэ зэхэтшээмэ, заом лъхъужынгъэу тинахыжхэм щызэрхъагъэр тиклэццыкхэм нахь дэгъоу къагурышошт», — къыхигъэшгээ аш ипсалъэ.

Нэмийкэу къэгүшүүлагъэхэм шэжь зэхахъэ чилэм зэрэццэзэхшагъэр зэрягуалэр культурэм и Унэ ипащэ ашкэ зэрэфэрэзэхэр къауагь.

(Тикорр.).

Хэта зыфагъэгъущтхэр?

2017-рэ ильэсийн итыгъэгъээ мазэ УФ-м и Президентэу Владимир Путиним пресс-конференцииу зэхицэгъагъэм хэбзэлаххэмкэ чыфэу цыфхэм ательхэм ащыщхэр афэгъэгъуягъыгъэнхэ фанау къышиогъагь.

А мээ дэдэм хэбзэлаххэм афэгъэхьыгъэ хэбзэгъэуцугъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ законми къэтхагь. Ильэсэу къихъагъэм ишьлэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу аш куачлэ илэ хуагь.

Хэбзэлаххэм афэгъэхьыгъэ хэбзэгъэуцугъэм зэхъокыныгъэу фашыгъэхэм къацацэлтэгъэу, чыфхэр зыфагъэгъущтхэмэ аягъэгъущтхэм ахахъэхэрэмэ къядыгъуатэмэ тшойгъоу хэбзэлаххэмкэ Федеральнэ къулыкъум и Гъэлорышлангэ АР-м щылээн зыфдэгъэзагь. Аш ипащэ игуадзэу Марина Мигаенкэм къызэриуягъэмкэ, физичесэ лицэхэмрэ предпринимательхэмрэ аш къыхеубытэх, ау зэклэри арэл. Физичесэ лицэхэу 2015-рэ ильэсийн ишьлэ мазэ и 1-м нэс амьтныкошыре мылькум, чыгуу лаххэмэ транспортын алае хэбзэлаххээр зымытыгъэхэр ары а амнистием хофхэрэр. Джа амьтныгъэ хэбзэлаххэм атырагъэхъогъэ тазырхэри афагъэгъунхэу хэбзэгъэуцугъэм къышло.

Предприниматэу 2015-рэ ильэсийн ишьлэ мазэ и 1-м нэс хэбзэлаххэмкэ чыфэ къызэтигъэфагъэхэм ар афагъэгъущт. Предприниматэу юфыр зыгъэтэлжыгъыгъэу, ау бизнесийн пэлъыфэкэхэрээ хэбзэлаххэр зымытыгъэхэр амнистием къыхеубытэх.

фагъэгъущтхэм къахиубытэхэрэп. Джащ фэдэу страхованиемкэ визносхэр Пенсионхэмкэ ыкчи социальнэ страхованиемкэ фондхэм игъом язымытыгъэу, чыфэ къызэтигъэфагъэхэм предпринимательхэмэ законыр ансэснэшт, ау зэклэ зымытыгъэхэр арэл. Гүшьлэм пае, предприниматэлм ибизнес зэхээгъэу и къызэтигъэу ажло ымшээрэмэ, хэбзэлаххэмкэ декларациер ытырэл. Аш къыпкырыкызэ хэбзэлаххэмкэ къулыкъуми предприниматэлм ха-

Предприниматэль Юфыр зыгъэтэлжыгъыгъэу, ау бизнесийн пэлъыфэкэхэрээ хэбзэлаххэр зымытыгъэхэр амнистием къыхеубытэх.

хьоу илэр зыфэдизым е зэримыэжхым Пенсионхэмкэ е социальнэ страхованиемкэ фондхэр щигъэгъуазэхэрэл. Адрэхэм ар залэкмэхъякэлэ, заоным тетэу, фэдэ 8-кэлэ нахыбэу ытынэу визносхэр предприниматэлм къыфалтыгъэ. Джащ фэдэ визносэу 2017-рэ ильэ-

сым ишьлэ мазэ и 1-м нэс къафалтыгъэхэр ары бизнесменхэм джы афагъэгъущтхэр.

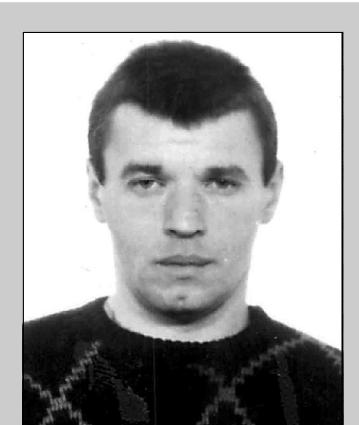
Хэбзэлаххэмкэ Федеральнэ къулыкъум и Гъэлорышлангэ АР-м щылээн ипащэ игуадзэ къызэриуягъэмкэ, чыфхэр зыфагъэгъущтхэм ахахъэхэрэм ар атэзитхыкыжыщтыр хэбзэлаххэмкэ инспекциеу зыщитхыгъэхэр ары. Аш пае тхыль горэхэр агъэхъазырынхэу ишыклагъэп, инспекторхэм къалтытэншь, тиратхыкыжыщтыр. Ежь инспекциеми чыфэр зыфигъэгъуягъэр зэрэфигъэгъуягъэм шигъэгъозэн фанау хэбзэгъэуцугъэм къышыдэлтэгъэгъэп. Хэбзэлаххэмкэ Федеральнэ къулыкъум интернет нэктубгъо «унэе кабинет» къышызэузырээм чыфхэмкэлохэм языт щызэригъэшлэн ытээкыщ.

— Хэбзэлаххэу 2015-рэ ильэсийн ичэпэльгүй мазэ и 1-м (ар 2014-рэ ильэсийн пае), 2016-рэ ильэсийн итыгъэгъээ мазэ

и 1-м нэс (ар 2015-рэ ильэсийн пае) ыкчи 2017-рэ ильэсийн итыгъэгъээ мазэ и 1-м нэс (ар 2016-рэ ильэсийн пае) къалтыгъэхэр шокл имызу къызэфалтыгъэхэм атын фад, — къыкигъэтхыгъ Марина Мигаенкэм пстэумэ ауж. — Ахэр амнистием хофхэрэр, игъом зымытыгъэхэм джыри зэ агу къэтгэгъэлжы, ахэр нахь къэгүлэнхэ фад.

Урсые Федерациеу штэмэ, пэшорыгъэшьэу къызэралтыгъэхэмкэ, нэгтырээ миллион 40-м ехъу мы амнистием хэфнэу мэхъу. Адигеимкэ чыфэ зытэлэу аш къыхиубытэхэрээр зыфэдизими тыкэлчыгъагь, ау джыри аш иджуал мыхъазырэу, зэклэ къыхиубытэхэрээр агъэунэфхэмэ нэгтырээ пчагъэри, атэлтыгъээр зыфэдизигъэри къыталоштэу ары Гъэлорышлангэ ипащэ игуадзэ тызэригъэгъагъэр.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Зыдэшыгээр шьошибэ...

Хэгъэгү клоц! Йофхэмкээ
къулыкъухэр лъэхъух
Мыекъопэ районым
шыпсэурэ Александр Стребковым. Ар 1971-рэ ильэсийн
къэхъугь. 2003-рэ ильэсийн
имэкъуогъуу
къыщегъэжъагъэуу
зыдэшыгээр ашлэрэл.

Итеплъэкэ ильэс 45-рэ фэдэ ынныбжь, ильэгагь сантиметри 165 — 170-м къэхъэ, гүртээ зэпкъырыл, ынхэрэ ежашлоо, ышъхъац шуцэфижь зэхэль.

Шыгыгъэхэр: шо фыжь зиэ джанэрэ гъончэджырэ, кроссовкэхэр.

Мы хульфыгъэм епхыгъэ къэбар зышэхэрээр мыш фэдэ телефон номерхэмкэ къытфитеонхэу тялъэу: Мыекъуапкэ — (8772) 59-64-00-м, Мыекъопэ районымкэ — (8777) 5-12-63-м е полицием иотдел благъэм иномрэу 02-м.

**Адыгэ Республикийн
хэгъэгү клоц! Йофхэмкээ
и Министерствэ
ипресс-къулыкъу.**

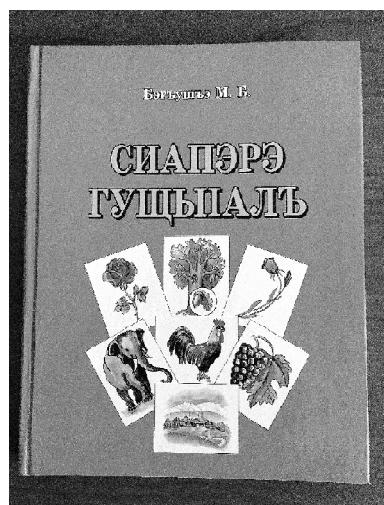
Непэ урысые наукэм и Маф

Наукэм и Мафэ ехъулэу аш ильагьо техъэгъэ ныбжыкІэхэм ашыщхэм заудгъеклагъ, гущыІэгъу тафэхъуугъ. Ахэм ахэтых докторскэ диссертациер зытхыгахэхэри, кандидатскэ дэлажьэхэрэри, ар гүнэм нэзыгъэсигъэхэри. НыбжыкІэ пэпчь наукэм ильагьо зэфэшьхъафэу тауцо, зыхэм нытыхэр щысэ афэхъух, адрэхэм авшэрэ еджапІэм щезыгъэджэрэ кіэлэеѓаджэр агу рехъи, аш илекции гъашэгъонхэм зыІэпащэх.

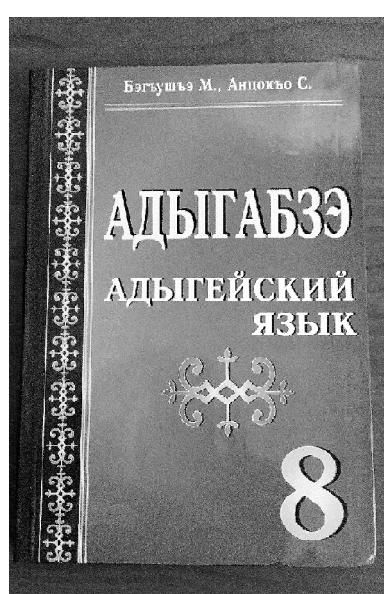
«Іофыгъоу къэтэджырэм иджэуап сылъыхъузэ...»

ЩыІэх цыфхэр ышІэрэр гүнэм нигъесэу, зыфэгъэзагъэмкІэ пшъэдэкыжъуу илэм шокІэу ыгъэцакІэу.

Ахэм афэдэх Аскъэлаекэ Бэгчүшэ Бэчмызэрэ Гошнағъорэ ялъфыгъэхэр. Клалэри пшъэшьтиури яшэнкІэ теубытагъэ ахэлъеу, ямьиоф зэрэгтэй, щыхъащихъуухъу щымытхэу, яофшэн мыпсынкІэхэр дэгъо агъэцакІэх.

Непэ зигугуу къэсшиштээр унагьом къихъуягъэхэм анахыкІэу Мир ары. Мы мафэхэм аш докторскэ диссертациер Москва къишиухъумагь. — Шэнэгъэлэж ухъуным сидигъуа зытеубытагъэр? — сеупчы пшъашъэм.

Щыгъэлэж къэсшиштэжы. Зигъэнеутхээ нытыхэм зыкъаригъа-

— Аш сегупшигъаэп, юфыгъоу къэтэджырэм иджэуап сылъыхъузэ, кандидатскэ ыки докторскэ юфшагъэхэм сакъыгъафкуагъ, — elo сигушиІэгъу.

Мирэ янэ Гошнағъо Аскъэлэе еджапІэм анах кіэлэеѓэдже дэгъоу чэлхэм ашыщыгъ. КіэлэцыкІуухэм яштэгъу аш темифэхэрэм агу зэрэхэкы-

штэштагъаэп, ирэхъатыгъэ, ишъэбагъэ, шылыкъағъеу хэлъым апае ясабайхэр аш ригъэджэнхэу фэягъэх.

— ЕджапІэм тычІэс зэхъум тикІэлэгъяджэу ГыукІэл Сарэ Салымчериевнам фэдэ сыхуунэу ренэу сиғэягъ, сиқырыгълыштыгъ, — къеуатэ Мирэ. — Етланэ университетыр къэсүхи, Мыекъопэ гурит еджа-пээ юф щысшэ зэхъум, ар бэрэ сиғу къэкІыжыштыгъ. Университетын кіэлэеѓэдже дэгъухэм сиғырагъяджагъ. ШүкІэ сиғу къэкІыжых Къудаико Мурат, Тхъаркъою Юныс, Бузэрэ Кимэ.

Кандидатскэ диссертациемкІэ сипэшагъ Къудаико Мурат. Докторскэ юфшагъи аш дэгэжэхъягъа, ишъыпкъеу юфкъызидашагъ, ау юфшэнэр зэдэтиухынэу хуугъэп. Дунаим ехъягъи, Тхъэм джэнэтэй къырет, сиғэрэз.

Мирэ идокторскэ юфшагъэ бзиту зыуль сабайхэу ублэпээ классхэм ашеджэхэрэм ягушысэхэм шыкІэ-амалыкІэу щыгъэхэр зэрхэгбэхъащхэм ехъилагъ. Научнэ пащуу илэр педагогикэ шэнэгъэхэмкІэ докторэу, профессорэу Джэндерэ Бетти ары. Бзиту-шэнэ-

пээмкІэ юфыгъоу щыгъэхэр къыдилтытээзэ, Мирэ сабий мин 12 фэдэизэ ушэтын юфшэнхэр адишлагъэх. Бзиту зыуль сабайхэм якъыл, яшэнэгъэхэм ахэгъэхъогъэнэмкІэ шыкІэ-амалыкІэхэр къыгъэнэфагъэх. Аш мэхъанэшхо илэу алтыгъа юфшагъэм еджэгъэ шэнэгъэлэжышихъом. Ежь Мирэ кіэлэеѓэ-практикэу зэрэштыйм ушэтынэу дэгъоу зэшүихынэмкІэ ишуагъэ къэкгуагъ. Шэнэгъэлэжым иофшагъэ-

хэм якІэуххэр дунэе, всероссийске ыкИ чыпІэ конференциехэм къашхилхъягъэх, нэлиасэ афишыгъэх. Мирэ иофшагъэхэм ашыгъоз шэнэгъэлэжхэм зэралтытағъэмкІэ, аш зэхигъеуцогъэ егъэджа-кээр Урысыем инэмыкІ субъектхэу бзитушэнэгъэм иофыгъохэм агъэгумэхъэрэм ашагъэфедэн альэкыщ.

Шэнэгъэлэж ныбжыкІэм ушэтынэу ышыгъэхэр монографии 4-мэ, егъэджэн-методическэ іэпүгэгъуи 3-мэ, статья 25-мэ къашхиутигъ.

Шэнэгъэлэж ныбжыкІэми, егъэджэн юфымкІэ тхыль пчагъэ къыхиутигъ. Ахэм ашыщ «Сиапэрэ гүшьпаль», Къудаико Мурат игүсэу «Развитие интеллектуально-творческого потенциала личности студентов», «Развитие умственных способностей младших школьников в условиях адыго-русского двуязычия» зыфиохэрэр ыкИ нэмымкІ юфшагъэхэр. Адыгэбээ учебникэм язэхэгъэуцони Мирэ илах хишигъягъ. Ежь изакъоуи нэмымкІхэр игүсэу зердэжэшт тхыльхэр зэхигъэуцагъ.

«Сызпылъыр сшогъэшІэгъон»

Лыхъэтыкъо Сайдэ 2015-рэ ильэсүм Адыгэ къэралыгъо университетын июридический факультет дэгъу дэдэкІэ къуухыгъ, аспирантурэм щеджэ.

Кандидатскэ юфшэнэр ытхызах, 2017-рэ ильэсүм икІэухым пшъорыгъэш къэлэшьхылкээжынр илэгъ. Джы мы мафэхэм юфшагъэм щыщ чыпІэхэу нахь ынаа зытыригъэтэн яфаеу къыхагъэшгъэхэм юф аде-шэжы. «Сызпыль наукэр лъэшэу сиғу рехъи» elo пшъашъэм.

— ЕжапІэм сиғэс зэхъум, университетын иапэрэ ильэситуми къэралыгъо юфшы, анахъэу хыкъумыш сихъунэу сиғэягъ. Ау еджэгъу ильэсхэм научнэ юфхъабзэхэу сиғхэлажа-жэхэрэм сиғылашагъ, я 3-рэ курсыр ары къызызгүрүүгъэр наукаам нахь фэшагъэ сиғэрху-рэр. Аужырэ курсхэм тесуубытагъ аспирантурэм сиғчэхъанэу, еджэнэр лъызгъэкотэнэу.

Социологиемрэ юриспруденциемрэ зэнэсүрэ наукаам. Ахэр зэпэблагъэ зышыре лъэнхъохэм язэхэфын сшоғьешгъэньонэу сиғылти. Сидиссертации стхынным ытэкІэ цыфыбэмэ, анахъэу ныбжыкІэхэм, calyklarg. Ахэр нахьыбэрэмкІэ студентых, яхэм янэ-ятэх. «Идентичность молодежи в сфере права и правопонимания» — джары сиофшагъ цэв илэр. Синаучнэ пашэр политическэ шэнэгъэхэмкІэ докторэр Жээрэ Зурет Андзайр ытхъур ары. Ар шхъэклифэ зыфэсшырэ кіэлэеѓадж, пшэн фаер умшыреу къыпшомыкыре цыф, аш даклоу хвалэл, ыгъу къабээ.

— Непэрэ ныбжыкІэхэм яхыллагъэу къэплон хуумэ...

— Сэ сишошыкІэ, зэкІэри унагьом къышжэх, сабийм, ныбжыкІэм дунаир къигурыоныр аш щырэгъажъэ. Сэ сянэ-сятэхэм юфшэнэм (еджэнэр ары зыфаскорэр) тифагъэсагъ, типшьеरиль дгъэцэлэн зэрэфера къыдгурагъэуагъ. Тызышмытхъужынэм, зышошыжынэм зекlyakэ къытхэмэфэнэм тыфагъэсагъ. Аман горэхэр тилэхэу тыкъэдэжгъэми, цыфхэм за-кыхэдгъэшэу щытгъэп, адигэ унэгъо къызэркылоу зытэлтытэхъы.

— Пэшорыгъэш къэгъэш-шыпкъэжынэу уидиссертацие илэгъэр сиғдэущэу къя-пэу плъйтэрэ?

— Ар социологиемрэ философиймрэ кафедрэм ильэсэу

ицэгъэм икІэухым щыкгуагъ, шэнэгъэлэжыбэ къэгүүшагъ, яшошхэр къыралонлархэх. Сэри упчэхэм яджэуапхэр ястыжыгъ.

— Уюфшагъэ анах къезытэу плъйтэрэ?

— Цыфыбэмэ мы юфыгъомкІэ яеплъыкІэу къауагъэхэу сэ анализ сиғыгъэхэр теоретическэ лахым лъапсэ фэхъугъэх. Цыфыбэмэ къауагъэхэр къызэрэдэслэтигъэ юфшагъэр нахь гъашэгъон къышыгъ, имэхъани къыгъэтагъ къысшошы.

— Оркэ щыгъэм анах мэхъанэ щызишэр?

— БзыльфыгъэмкІэ анах мэхъанэ зиэр унагьор ары. Сэ си-шошыкІэ, унэгъо пытэ, сабайхэр уиэнхэр зэкІэми анах шхъал бзыльфыгъэмкІэ.

ЗэкІэми наукаам и мафэкІэ сафагушо! Аш ильагъо техъэмэ зышошыгъэр къэмышынэнхэу, къынгижохэм къыгъэтагъ къысшошы. Мадээгээ сафагушо!

Непэ урысые наукэм и Маф

Президентым ирант къахьыгъ

Шэныгъэлэж ныбжыкъехэм ыкчи Урысыем инаучнэ школэ пэрытхэм къэралыгъо Іэ-пыиэгъу язытырэ Советэу Урысые Федерацаем и Президент дэжь щиэм грантхэмкэ зэнэкъокъум икъэуххэр джырэблагъэ зэфихысыжыгъэх. Урысыем иапшъэрэ еджаплэхэм янаучнэ школэ 50 кыхагъэшчиг ыкчи грантхэр афагъэшьшагъэх.

«Общественнэ ыкчи гуманистар наукаххэр» зыфирэ лъэныкъомкэ Адыгэ къэралыгъо университетын инаучнэ шко-

лэу философие шэныгъэхэмкэ докторэрэ, философиемрэ социологиемрэкэ университетын икафедрэ ипрофессорэрэ Лау-

шэ Светланэ Аслын ыпхур зипацэр ахэм ахэфагь. Грантэр Урысыем ичыпэ зэфешхъафхэм исламыр зэрэшалэжы-

рем, зызэрэрихъокырэм яхыллагь.

Проектыр 2018 — 2019-рэ ильэсхэм ательягъеу гъэпсыгъэ. Ушэтинэу ашыщхэм апэууханэу ильэс пэпчэ миллиони 2-рэ мин 600-рэ научнэ школэм кыфатуулшишт.

Грантэр къэзыхыгъэ купым хэтийн республикэм щизэлъашэрэ шэныгъэлэжхэу, профессорхэй З. А. Жадэр, В. Н. Нэхайр, доцентхэу Н. А. Ильинар ыкчи Е. С. Куквар. Ушэтин-зэхэфын иофшэнхэм университетын иаспирантхэри хэлэжьэшчих.

Адыгэ къэралыгъо университетын грант иофшлакъемкэ оптышко ил. Аш фэдэу 2015 — 2017-рэ ильэсхэм философиемрэ социологиемрэкэ кафедрэм Урысые научнэ фондым иранткэ иоф ышлагъ, ар «Этнополитические исследования и межэтническая напря-

женность на Юге России...» зыфирэ темэм фэгъэхыгъагь. А уахтэм шэныгъэлэжхэм монографии 3, международнэ журналхэм, сборникхэм научнэ статья 16 къащыхаутыгъ, Урысые журналхэм статья 30-м ихуу къадхэхагь.

Мы проектын икъэуххэр бгъэфедэнхэ пльэкышт Урысыем и Къыблэ ичыплэхэм динир зэрэшалэжыэрэ, аш зэхъокыныгъэу фэхъухэрэ диагностика шыгъэнхэмкэ ыкчи зэхэфыгъэнхэмкэ.

Иофшлагъэм дин иофыгъохэм ямызакъоу, этно-социальнэ, социокультурнэ, политическэ ыкчи нэмьык иофхэу чыпэ зэфешхъафхэм ашыклохэрэм язэгъэшлэнкэ ишуугъэ къекшт.

Научнэ школэхэм зэралтыэрэмкэ, проектын научнэ ыкчи практическэ къэх дэгъухэр кытыштих. Иофшлагъэм Адыгэим чыпсэурэ быслымэнхэм (чыпэм чыпсэухэрэр) ыкчи нэмьык чыплэхэм къарыкыжыгъэхэм иофзу адашэштывкэ Адыгэ Республиком «икартэ зэхагъэуцощт».

«Егъэджэн Иофшэнэир лъэшэу сыгу рехь»

Клубэ Нарт зэлъашэрэ шэныгъэлэж унагъом къихъухьагь. Янэу Унэрэкъо Мирэ тиеспубликэ имызакъоу, адыгэр зыщыпсэурэ дунаим щизэлъашэрэ цыиф, этнограф, филолог. Ятэу Чыназ тарихълэжыгъ, СССР-м, партием ятарихъ пылтыгъ.

Нэйасэ сзыифэхъуцэ кла- лэм Адыгэ къэралыгъо университетын тарихъымкэ ифакультет къыхуцэ. А лъэхъаным факультетын отделение илгэ «востоковедение» ыцэу. Аш арапыбзэмрэ индийлызыб- зэмрэ щизэригъэшлагъэх.

Непэ Нарт Адыгэ къэралыгъо университетын этнологиер, социальнэ-культурнэ антропологиер, адыгэхэм ыкчи Кавказым щыпсэурэ лъэпкъхэм якультурэ, ятарихъ щарегъэхьы. Ильэсэм сыхыат мин ил, мафэм сыхыат пчагъэрэ зэпымьюу лекциихэм къяджэ. Ау Нарт аш ыгъэшшырэп, ары пакшо, коччашо къыритэу ельтиштэ.

— Тицыкъуцом тарихъ ли- тературэм тыпблагъэу тыкъэ- тэдхыгъ. Къэсэшэхъы Мэш- башэ Исхъакъ итхыльэу «Бе- лая птица» зыфирэ тянэ къызэрэтфеджэштэгъэр, — къе- луатэ кла-лэм. — Адыгэ рес- публикэ гимназиу сзыщеджа- гъэм тарихъымкэ къэлэгъэдже дэгъухэр щитилагъэх. Уджыху Аминэт Азмэт ыпхур, Емтэль Юсыф, Быкъ Сыхыатый Хы- санэ ыкъо.

Нарт икандидатскэ диссер- тации лъэныкъуитлоу гоощыгъ. Апэрэр этнографием фэгъэхъыгъ, ятлонэрэр адыгэ лъэпкъ «институтхэм» афагъэхъыгъ. «Переосмысление функциональ- ной базы адыгских институ- тов» — джары иофшлагъ ыцээр. Мы иофшлагъэм научнэ зэлукъем къышытегущылагъ,

Аужкэ щитхэм сэмэгумкэ апэрэр Клубэ Нарт.

шэныгъэлэжхэр щигъэгъоза- гъэх, ахэм ашюгъэшэгъонэу ар аштагь. «Аш къячэе къы- сеть», — ело кла-лэм.

— Нарт, проект зэфеш- хъафхэм уахэлажэ.

— 2015-рэ ильэсэм Дунээ проектэу іекылб къэралыгъохэм яапшъэрэ еджаплэхэр ыкчи тэ тихэгъукэ ашшээрэ еджэ- пэ заулэ зыхэлажъэхэрэм сыхэхъанэу хъугъэх. Аш хэтых Германиемкэ Берлин ишхъа- фит университет, Марбург иуни- верситет, Адыгэ къэралыгъо ыкчи Къэбертэ-Бэлькъар къэралыгъо университетхэр, Ба-

туми ыкчи Абхаз къэралыгъо университетхэр.

Проектын хэлажьэх шэныгъэхэмкэ докторхэр, канди- датхэр, аспирантхэр, магист- рэхэр, студентхэу наукэм хэхъанхэу фаехэр.

Дунээ проектыр чыпэ зэ- фэшхъафхэм зэпэуцжынгъэу къащыхъухэрэм яльхъан социальнэ институтхэр зэхъокы- гъэх зэрашынхъухэрэм фэгъэхъыгъ. Наукэу социологиет щыщ конфликтологиер ары а лъэныкъор зээзигъашэрэр. Тэ зэмызэгъыныгъэм, зэпэуцжын- ныгъэм лъапсэу яэр зэхэт-

фырэп, зэдгъашэрэр, тызлыр а уахтэм социальнэ гъэ- псыкэу чыпэм ильыр зэхъо- кыгъэ зэрэхъурэр ары.

Проектын иофис Напшык дэт. А чыпээр ары конфликтологиет Кавказ школэри зыдэшыгъэр. Проектын пэуухэрэ ахьщэм укыыкэупчэш, къэс- ion — Берлин ишхъафит уни- верситети, тэ Урысыемкэ ти- ашшээрэ еджаплэхэрэ аш хэлажьэх.

Проектын хэтхэр къэралыгъо зэфешхъафхэм ашэлх, ахэм зэпэуцжынгъэу къащыхъухэрэм социальнэ гъэпсыкэу

къэралыгъом ильыр зэрэзэра- хъокырэр, къэралыгъо органхэм заом игъом иоф зэрашэрэр зэрэгшашэл.

«Социальнэ институтхэр» сомэ, аш къыхеубытэ чыпэлэ пэсүкэу, къэралыгъо гъэоры- шлакъэу иль хъурэр. Аш хэхьэ шэпхээ пстэури. Гушылэм пае, тучаным чээюу щизэ- рэуцэйнэр, банкхэм иоф зэрашэрэр, унагъор, къэралыгъор шапхъэу зэрэгшэхэрэр.

— Проектын зээрэхэлэхъэрэм уидиссертацие югъэгжъорэба?

— Сэ арэущтэу слынтиэрэп. Студентхэм иоф зэрэдасшэрэм нахь къячэе къысеть. Студентхэр ильэс къэс еджэным нахь тэгээпсихъагъэхэу университетын къычахъэхэу къысшо- шы. Ар ЕГЭ-м ишуагъэу сэлэйтэ. Студентхэр къызэрэод- лухэрэм, зуэрэзэхахырэм гу- хахьо хэогъуатэ. Арышь, сэренэу къэсэло студент дэй зэрэмыхъурэр, ар ренэу дэн зэrimыльэкынштэр, аш зызэ- рэзэблихъурэр. Ау тэ, къэлэ- егъаджэхэм, зызэблэтхъуным тыфхъазыра?

Клубэ Нарт икъэгущылакъеки, студентхэм шъхъэкафа зэра- фиширэмкэ, ипредмет шу дэдэ зэрильэгъурэмкэ, ежь студентахэм аш илекциехэр зэ- рапшогъэшэгъонымки янэу Унэрэкъо Мирэ сыгу къыгъэкыгъ.

— Тиегъэджакъеки, мате- риалым икъэтыкъеки сянаэрэ сэрыре тызэфэдэп, зэфэдэу тхэлээрэ аудиториет иоф щыт- шэнэр шу зэрэлтэгъурэр ары.

**Я 4 — 5-рэ
нэкъубгъохэр
зыгъэхъазырыгъэр
СИХЬУ Гошнагъу.**

ШЭЖЬЫР

ЛъЭПКЪЫМ ИТХЭКІО ГЪЭШІУАГЪ

Адыгэ литературэм апэрэ лъэгъо дахэр пхырызыщи гъэу, апэрэ лъэпкъ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иапэрэ редакторыгъэу, аш иапэрэ кыыдэкыгъо «Интернационалыр» — къэралыгъо гимныр адыгабзэкіэ кыышыхэзыутыгъэр, Адыгэ шлэнгъэ-ушэтэкіо институтын иотдел иофышагъэу ыкли ипэшагъэр, Темир Кавказымкэ апэрэу СССР-м икъэралыгъо шухъафтын кызфагъэшьошэгъэ романэу «Насыпым итъогу» зытхыгъэр ыкли адыгэ лъэпкъым дахэу хэлъыгъэ пстэур къэзыгъэнчэу дунаим тет адыгэхэм афэзыухумагъэр, лъэпкъ күлтурэр къафэзгъэнагъэр зэльашагъэр тхэклошху Кіэрэшэ Тембот Мыхамэт ыкъор ары.

Ильэс 60-м къыкыц ытхыгъэ ипроизведенниехэр, гупшицы куу зыхэль литературэ статьяхэр, фольклор угъоигъэхэр, зэдээкыгъэ тхыгъэхэр тхаклом байныгъэ лъаплэхэу ильэпкъ кыифигъэнагъэх. Адыгэ литературэм имызакъо, Темир Кавказым шыпсэурэ цыф лъэпкъхэм яллитературэхэм ыкли дунэе литературатуру Кіэрэшэ Тембот ыцэ ахзуулагъ. Ипроизведение пэпчь адыгэ лъэп-

веллэхэр ытхыгъэх. Ахэм зэфдэкіэ къащыриотыкыгъэр, къащыригъэлэгъукыгъэр советскэ щылаклэм адыгэхэр зерхуллэхэр, зэрэдэбакъохэр ары. Кіэрэшэ Тембот ипроизведенниехэр советскэ щылаклэм игъунджэх. Ежыри, гущылаклэм къэплонену щымытэу, емызещыжь юфшаклох-гупшисэкуюгъ. Илэжьыгъэ епэсигъэ къэралыгъо шухъафтын лъаплэхэри аш ишхъатэу къифагъэшьошагъэх.

**Ильэс
60-м къы-
кыц ыт-
хыгъэ ипро-
изведенне-
хэр, гупшицы
куу зыхэль
лите-
ратурэ статья-
хэр, фольклор
угъоигъэхэр,
зэдээкыгъэ тхы-
гъэхэр тхаклом
байныгъэ
лъаплэхэу
ильэпкъ кыифи-
гъэнагъэх.**

къым игъешэгъо гъогу ин — идэхагъэ, иушыгъэ-губзыгъагъэ, лъэпкъ гупшицы иамал ильэшагъэ зэхэулачагъэ. Иапэрэ рассказхэм къащегъэжъагъэу, романхэм «Шамбул», апэрэу Темир Кавказым итхаклохэмкэ

Дунаим ар зехыжыгъэр ильэс 30 мэхъу. Ау тхаклор игушил лъэш пытэкіэ, игупшицы зафэкіэ сидигъуи къытхэт ыкли кыыдготыщ. Тембот ежь ще-
лэфэ изакъо ильэпкъ фишагъэр гушхъэ-
лэжьыгъэшху.

Щытхум паеп, иадыгэ лъэпкъ аш шхъэлэлтиж ин фырилагъ, фэшьыпкъагъ. Цыфыр то къэхъурэп. Ауджа зы гъэшэе закъор зэрэштэу ильэпкъ халэлэу пэзыгохъу, фэзыгъэорышшурэр акъылышу ыкли насыпышу. Къин зыхымыт щылэнгъэ хуррэп, ау гумэкыгъо-лъэпэогъу-
хэр кызызэпчыхэзэ, о пшо-
игъо гухэль ехъыжьэгъэ иным уфэклоныр ыкли ар зэшопхуныр — джары лыгъэр ыкли лъэгаплэр.

Сыд хъугъэми, ущылэн плэкыныр

Тембот иакыл-гульйтэ нэл-
льэгъу кыщежъагъ ыкли кы-
щущыгъи икъоджэ гупсэу Коц-
ххабэл ипхыхо лушбоу Лабэ.
Псышху зитеплэе охтэ зэ-
фэшхъафхэм ашызблэхъурэм
федэу — ээ гуих-гумэкылэр,
зэ самбыр нэшхъеу, етлан
ехъыжьэгъэ гукэгъунчэу, шьо

пчыагъэу зэхэль щылэнгъэри. Икъелэгъум кыщегъэжъагъэу Тембот Лабэ (ипсынкэгъэ-къа-
игъагъе гу лъимытэу) епльэ-
кыштыгъэп, аш къэрсыныр икъесагъ. Чыюпсым хэль хаб-
зэхэри, щылак!эм ишыкхэхэри
зыгореуцтэу зэрэзэтхэхэхэри
аш дэжым гу лъитшыгъэп...,
ау ежь Тембот ишылэнгъэ
Лабэ игъэпсикэ-шыкэ фэдэ
хэзэрыгъ: ээ гушоого иним
бъэр зэгуучы, зэ гомыу һаим
шхъээр кышшуеъэзы. Ау тэ-
убытагъэрэ шлошхууныгъэрэ
зил цыфыр сид хъугъэки кы-
зэтэуцорэп, лъэпэмгъэкуюбэр
кызээринкызэ, игугэ фэкло.
Джары зэрэзекуагъэр адыгэ
лъэпкъым ыцээ рязыгъэтощ
Кіэрэшэ Тембот. Шуцмэрэ фы-
жьырмэ фэсакъэу зэхигъэ-
кошыкхэзэ шум итъогу тэхъагъ,
имурад кыыдхэху. Узышхиу,
зэо жъалыми къагъеуцугъэп,
игупшицы фэкуюагъ.

Байныгъэ лъаплэх

СССР-м и Къэралыгъо премие кызфагъэшьошэгъэ «Насыпым итъогу», «Куко», «Шуу закъу», повестхэр, но-

кэу, адыгэхэр зерисхэ һэлэхэлэхэр зэфэшхъафхэм Кіэрэшэ итхылхэр анэсигъэх, ашаша-
шэх. Ахэр лъэпкъым ыгу тешкыгъэх, джаш пае тхыл-
еджабэ агьотыгъ.

Тембот цыфыр ильял, ежыри цыфхэм яклас. Адыгэ литературэм пкъэу пытэ фэхъун ыльэкыгъ, лээжукхэхэм афэ-
гумэкыштыгъ, цыфыгъэ-ныб-
джэгъуныгъэр, зэфагъэр, шыпкъагъэр ишэн шхъэлэгъэх. Фэлэкыштымкэ къогъан ила-
гъэп. Аш ишыс иунагъо хаб-
зэу илэгъэр ыкли ыкъохэр, ахэм акохъхэр джы къызэн-
сигъэм зэргүүзэхээр. Тем-
бот игукэгъушагъэ фэгъэхы-
гъэу къэплон хумэ, ышыпху-

щысэшү. Тхаклом укырыгълын-
нэу шлүшэлбэ ил. Аш ишых-
хат цыф гъэсигъэ зэфэшхъафхэм Кіэрэшэ Тембот фэгъэхыгъэу кылауагъэр.

«Кіэрэшэ Тембот ипроизэ къочэл лъэш хэлъэу, щылэнгъэм ылъяныкъо зэфэшхъафхэр кыыгэльяаюхъу, цыфхэр зыгъэ-
гумэкырэ юфыгъохэр кыыгэльяаюхъу зэрэштыр пстэуми ашэ. Аш даклор тхаклом адыгэ драма-
тургие ныбжыкээр нахь зыгък иуцоным илахьышу хэлъхээ. Иль-
есэхэу «Ны лушым ылхуу», «Пшашъэмэрэ къэгъагъэхэмэрэ» зыфыгъохэрэ непэрэ колхоз
къуаджэм юфышху щызэшуа-
хырэр зилэшэлгэ цыфмэ, ана-
хъэу ныбжыкхэхэм, шылкъэ-
нэгъэ ин ахэлтын фагъасэх.»

Итхыгъэхэм тамэ агъотыгъ

Адыгэим щылэнгъэхэрэм, къош республикишмэ ыкли Темир Кавказым ис лъэпкъхэм анэмь-

ыпхууитлоу Кіэрэшэ Зэйнабрэ нахыкхэ Сайдэрэ, охтэ кынхэм апкъ къиклэу, зэрищэлэхъх, ежь ие шыпкъэхэм фэдэхэу зерипугъэхэр, зэрэригъэджаагъэхэр, шлэнгъэлэхъшо тури зэрэхуугъэр

(Бэрэтерэ Х. «Шухъафтын шлахуу»).

«Адыгэ писательхэм ашыщуу
анаах икъоу ыкли зэргэуулуу
инаярд кырыкылаагъэмэрэ джырэ
ишилакхээр къэзгэлэлэгъуагъэр
Кіэрэшэ Тембот.

Кіэрэшэ Тембот — тхэкло акъылышу, зэхэшыкэ куу зил цы-
**Щыт-
хъум паеп,
иадыгэ
лъэпкъ Тем-
бот шхъэ-
лъйтэжь ин
фырилагъ, фэ-
шылкъагъ.**

художник, ежь кылорэр зэкэ ау сидми унгэштэнэмын пымылээ, унгэгүүшисэ, кын унгэхъо зытет шыпкъэр зэхапшээзэ, күшхъэчээсмэ ядунау зэмшигъобуэу зэхэльым ух-
щээ.

Шэртэнэ А. «Цыфхэр зэ-
рэгүүшхорэ тхаклү».

Жэнэ Кырымызи Тембот итворчествэ иххалэмэтигъэ
усэкэл кылауагъ:

Чанэу икъэлэмэтигъэ тхылъхэр дышьеу редыкы,

Ныбджэгъуныгъэм игъунджеу шу зыгу ильям зэлбэдже.

Насыпым итъогу шлүшэлээзэр зэлбэдже.

Цыфыгъэм ар икъэлакху зыхэгъэгүүлэу цэргэл.

Шапсыгъэ пшашъэм илгыги, Биболэт идаушыги, Анцокъо ишульэгъу пыти

Уинэлэгъу еогъэубыты.

Гүнэнчэу ицыфыги, тыгъэ-
псэу иакылышигъу

Хылалэлэу кыыддегоши, лу-
шыши тэ тызыльещэ.

Кіэрэшэ Тембот — зы тхэ-
клошху къэхъуагъагъ. Творче-
ствэ онэгуми «шуу закъо»
пытэу исыгъ.

Ипроизведенияхэм атешыкы-
гъэ спектаклэхэр мызэу, мытлоу
Лъэпкъ театром бэрэ щагъеу-
цугъэх, итхылхэм яджэх, ахэр
жы хылалэхэр. Зигүүши щылэх
лээрэп, непи кыытхэт Кіэрэшэ
Тембот.

МАМЫРИКЬО Нуриет.

ЯТХЫГЬЭХЭМ уагъэгъуазэ

Шэныгъэр гъашэм изы лъэныкъоп, лъэныкъо пстэури зыхэхьэрэ наук.

Кавказскэ биосфернэ заповедникым итхыльдэж каплэ шээнэгээрэхъэм ялофшагъэу чэльхэм непэ нэйусэ шъуафэтшыщт. Апэ къэөгъэн фаер чынопсым, тыкъээзыуцухъэрэ дунаим, заповедникым къышыкыхэрэм ыкки псэушхъэу щыпсэүхэрэм афэгъэхыгъэу тхыльбыэ ащ къызэрачэбгэотэцтыр ары. Заповедникир зызэхаша-гъэм къышегъэжьагъэу научнэ тофхъабзэу мыш щызэрахъагъэхэр гъэшлэгъоных, ахэр тхыль шъхъафхэу, лэпэртыхъхэу чэлыхъ.

Тхыльеджаплэм ипащэу М. Пилосян зэрэхигъэунэфыкырэмкэ, тхыль-юбилиярхэм за-

фэбгъээжкыимэ, узыгэпащэ, блеклыгъэ уахьтэр угу къагъэкыижы, ахэр зытхыгъэхэм уафэрэзүү, уягулышса

Гүштәм пае, тхыльәу «Летопись природы» зыфилорәм ильәс 60-кіә узәкіләбәжымә Кавказскә заповедникир 1958-рә ильәсым фәшъхәфәу зेрагъәпсыжыгъағъәр кыыдәбгъотәщт. СССР-м и Министрәхәм я Совет унашьоу ышыгъағъәмкіә, ащ шәкіо хыызмәтымрә заповедникхәмрәкә и Гәзорышланһәу епхыгъәм «Кавказскә къэралыгъо заповедникир» «Краснодар краим ишекіо хыызмәтре Кавказскә къэ

ралыгъо заповедники мрэ» алыи зэблахъугъагъ.

Джаш' фэдэу тхылхэм къа-
lyатэх заповедникым инауч-
нэ йофышэ шъхьаалэхэм Кав-
казскэ заповедникым йофыбэ

зэрээшын эшүүхэйгээр. Я 50-рэй илъэсчэхэд псэим, тфэим, чьыгааем якъэгээкын ыкли ахэм зызэрараагчээшьомбгүүщчим пылтыгыэх. 1958-рэй илъэсчим псэүпээу Гъозэрыпльэ, хы шхъяашьом метрэ 700-кгэ шхъяашыкырэ чылпэхэм, чьыг лъэпкъэу кедрэр аперэу аща-гъэтысыгьяг. А лъэхъаным 1958-рэу уцэу женьшеныр заповедникым кыышыкыищтыг.

Хосэ пэблэгээ мэз цыклум Ѣагъэпсыгээ музейр экспонат-хэмкэ аушьгэяа. Псэүшхъэ зэфэшьжьяаф 74-мэ ашьохэр ушьгээхэу (чучелэхэр) Чагъэ-уцогъагъэх. Чыюпсыр зыгъэльзэлтээрэ цыифхэм Кавказскэ биосфернэ заповедникым фэгъэхыгъэу къэбар гъэшэгъоныбэ тхыльдэж каплэм къышаьтыщт. Аш щылажьэхэрэр научнэ Йошлагъэхэу ильээсыбэм аугъоигъэхэр ныбжыкыкэхэм, кэлэеъгаджэхэм, студентхэм, нэмыхк цыифхэм къарагъэльэгъуным фэхъазырых.

ШЪАУКЪО Аслъанг uaщ.

Джэджэхъэблэ къоджэ зэIукIэм къиратхыкIыгъ

Яамал къызэрихъэу

Теүцожь районымкіэ Джэджэхъэблэ чыпіэ коим хэхъэхэрэ чылагъохэм ашыпсэухэрэм зэхэхъэшхо бэмышіеу ялагъ.

Ар зыфэгъэхыыгъагъэр МВД-м имежмуниципальнэ от-делэү «Адыгейский» зыфиорэм илофышшэу, полицием иуполномоченнэ инспекторэү, капитанэу Хъюкло Руслын 2017-рэ ильэсым юф зэришшагъэм тегущыиэгъэнээр арь. Джащ фэд, мээзэ зытцуцкіэ узэкіэбэжьмэ мы чынпэ коим ипащшу хадзыгъэ Уджыху Алый администрацием илофшшагъэхэм, гухэльтыкіэу ялхэм къэзэрэу гъо-игъэхэр ашигъэльзозагъэх.

Цыф зэхахьэм иловшлэн хэлэжьягэх Төүцожь районым иадминистрацие ипащэ игуадзэхэй Зерамыку Салбый, Хъэдэгъэллэ Мэджыцдэ, районым инароднэ депутатхэм я Совет итхъаматэу Пчыхъалыкъо

Аюбэ, администрацием иотдел-
хэм япащэхэр, нэмыкIхэри.

Хъюкло Русльян къызэрияу-
гъэмкіэ, къыгъэгүнэрэ чылпіэ
коим хахъэхэрэ чылгъуитфымэ
(Нэшъукъуае, Джэджэхъаблэ,
Тэуехъаблэ, Городскоир, Къун-
чыкъохъаблэ) нэбгырэ 2715-рэ
ащэпсэу. Ахэм ашыщэу ильяс
18-м нэс зыныбжъхэр 497-рэ
псэуплітфымэ унээ тучан 21-
рэ, еджэплітф, почтэм иотде-
лении 4, культурэм иуни 5,
фермер хъызмэтшлепіэ зыб-
гъупши ыкы ферми 3 адэт.

Ильэс юфшыагъэм зэфэхьбы-
сыжь кызыыфешым үүж Р.
Хъяаклом кызыуагъ:
— Тилофшынкэ щыклагъэ
тимылэүү clorep. Ешъуагъэу
автомашинэм исэү къаубыты-

тъэхэри тиіэх. Наркотикхэр зыгъэфедэхэрэри, хыапсым дэсүгъэхэри, зыныбжь имыкъугъэхэри бзэджэшлагьэ зезыхаагъэхэри щылэх. Ахэр зэкіэ тиучет хэтхэу ящылэкіэ-псэукіэ ренэү тэгъэунэфы. Аш фэшл рэйдэү «Ночь» зыфиорэр зэхэтэшэ. Зыныбжь имыкъугъэхэм юф адэшлэгъэнымкіэ тиотдел инспекторэу, полицием имайорэу Тхягъэпсэу Заремэ сигүүсэу еджаплэхэм ташцэ, ныбжыкылэхэм гүшүлэгту тафэхьу. Ау полицием илофышэ за-къохэмкіэ бзэджэшлагъэхэр щыгъэзыягъэх хъүщтэп. Нытыхэри, къоджэдэсхэри тызедэлжынхэ фае. Зыныбжь имыкъугъэ яклалэхэр автомашинхэм арагъэтысихъэхэу Гьо-

гүм кытезыгъэхъэр ны-тыхэри ащ кыкылтыыкын ылъэкыщтым өгүпшысэнхэ фае. Ахэм аыш-щэу ештуягъэу къаубытырэри маклэп. А щыкылгъэхэр дэдгъэ-зыжкхээ тапэклэ тызэдэлэжкьэ-нэу, тызэкъотэу Ioф зэдэтшлэ-нэу тэгүгье.

Джащ фэдэу Джэджэхъэблэ чылгээ коим ипащэу бэмышлэу хадзыгъэ Уджыхъу Алый тъэрекло администрацием тофуу ышлагъэм ыкли тапэклэ зэшүүхынэу ыгъэнафхэрэрэм зэлуклэм хэлажъэхэрэр ашигъэльзагъэх. Ащ кызырчилагъэмкэ, япсэулгэхэу Джэджэхъаблэ, Тэуехъаблэ, Городскоим ыкли Къунчыкъохъаблэ нэбгырэ 1782-рэ ацэлсэу. Чыгуюу ыгъэльчнэрэр гектар 5252-ра

Иккыгээ ильзесим къоджэ урамхэр гъэкъэбзэгъэнхэмкээ, зэтегъэпсихъэгъэнхэмкээ. Иофшэн дэхэклэхээр ацызырахьагээх Дэлжэхъяабли, Тэуехъяабли, Къунчыкъохъяабли. Мышкээ Іэпилэгтуу къафэхъуягээр фирмэу «Синдики-Агром» ипащээр

Кушъу Рэмээнэрэ Адыгэ Республикаем и Парламент депутатэу Хъабэхъу Юрэрэ.

Уджыху Алый ихэдзаклохэм нахь игъэктотыгъэу къафиотагъэр 2018-рэ ильясым псэуплэхэм ащаагэцэклэнэу рагхуухъэгье юфыгъохэр ары. Ахэм ащищых Джэджэхъэблэ сымэджэштыгъэр күлэццыкly ыгыныпэ шыжыгъэнэыр, чилэм хыильэзещэ машинэхэр къыдэмыхъэхэу зерыхъоцтхэ гъогоу километритly хъурэр, Къунчыкъохъаблэ, Городскоим ыкly Тэуехъаблэ культурэм иунэхэу адэтхэр гъэцэклэжыгъэнхэр, спортым зыщыпыльтыштхэ площадкэхэр, футбол ешлэпэ цыкликхэр къуаджэхэм ащаагэпсыгъэнхэр, нэмыхкхэри.

Цыф зэхажьэм къыщыгүштийгээхэр, анаэ нахь зытырагьэтэн тааны фасу альтынхэрээм ягтуу къашыгъ, щыклагъэхэр дэгъэзижыгъэнхэм зэрэцшигүгүйхээр къыхагъэштигъ.

Мәфәпчъхәр, щыГэнүгъэр, гугъэр

ГушIуагъор къытәбэкIыным тыфащә

Республикә общественне движениеу «Адыгэ Хасәр» кәшакло фәхъуи, 2018-рә ильәсим имәфәпчъхәр Миекуапә кыышыдагъэкIыгъәх. Ахәр сурэтхәмкә пәкIәрәкIағъәх.

— Бзэм, шән-хабзәхәм, тарихым язегъешлән тиофыгъо шхъаҳәх, — кытиуагъ Адыгэ Хасәм итхаматеу Ләмыщәкъо Рәмәзан. — Тиунәшшо хәхыгъәхәм ателытагъәу мәфәпчъхәр кыдәдгъэкIыгъәх.

Адыгэ лъепкъ мәфәкIхәм, шәжжә мафәхәм мәфәпчъым уаше гъәгъуаззә. Гушыләм пае, адыгэ харьыфым, адыгэ ИльесыкIәм, Кавказ заор заухыгъәм, лъепкъ чыгужыым къэзигъәзэжырыәмә я Мафә, фәшхъафхәм афәгъәхъыгъә тхыгъәхәм сурэт хәхыгъәхәр ягъусәх.

Адыгэ быракъым, адыгэ шуа-шәм ямәфәкIхәр республикәм имызыакъо, тильепкъәгъуахәр зы-щыпсәурә къэралыгъохәм, Урысыем ишьольырхәм ашагъәмәфәкъых. Адыгэ Хасәм игъәцәкIәкIо куп ар кыдильтыти, мәфәпчъ зәфшхъафхәр тапекIи кыдигъәкIынхәу унашьохәр ышыгъәх.

«Адыгэ чыгужыым шуукъеб-ләгъәжъ!» зыфиорәр дунаим щы-

цIерыlo ансамбләу «Налмәсым» икъашшо-хәм ашыцкә гъекIәрәкIағъәх. Лъепкъым игу-гъәпә сабыйхәм яхвы-лIәгъә мәфәпчъир кIәләцIыкIу къэшшою купеу «Абрекхәм» яхылIағъ.

ЗекIо шуухәм ясу-рет лъепкъым ита-рихъ, шән-хабзәхәр къырелотыкIых. Адыгэ быракъир агъебы-бате, адыгэ шуашәр зердахәр къагъель-тъо. Тиспортсменхәм ягъехъафхәмкә лъеп-къым, республикәм щытхуу къыфахы. Алхъо Сыхъатый, Мерәм Дамир, Хъакуры-нә Хъазрәт, Кристина Дюбинам, Елена Ермолинам, Хъот Юныс, ШъәцIыкIу Айдәмый, нәмыхъәм ясурэтхәр дахәх.

«Адыгэ пшашшәхәр — гъашә

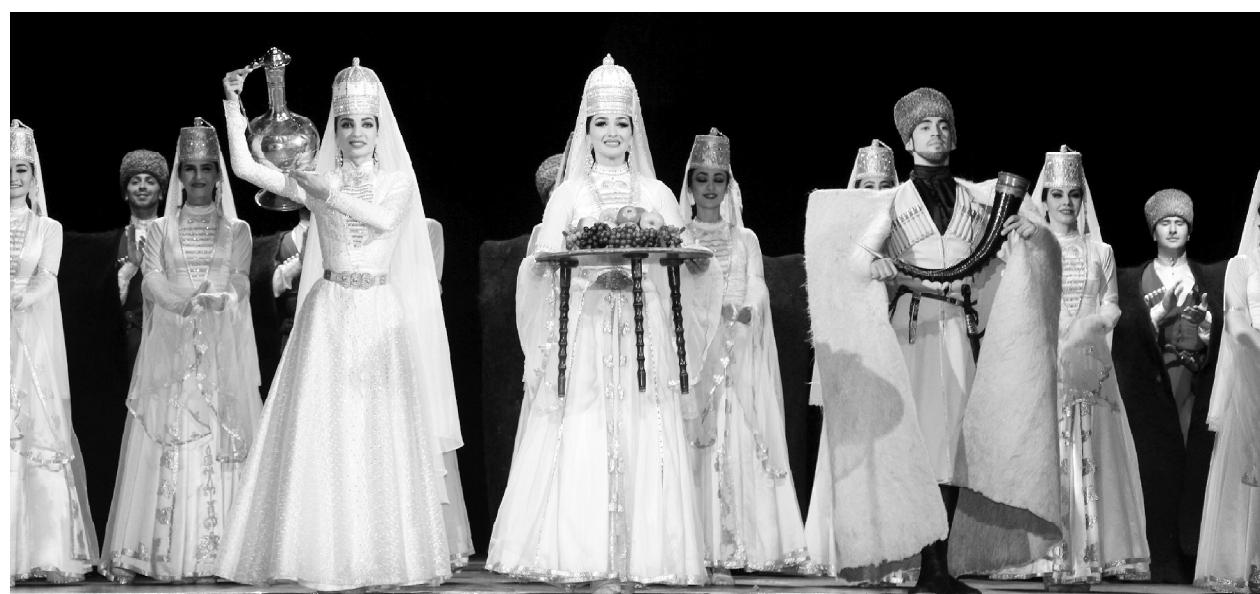
къэгъагъәх» зыфиорә мәфәпчъым нәр пIәпехы. Сәе кIәракIәр зекIеми ашыгъ, нәгушшох, лъеп-къым ынапә агъедахә. Адыгэ пшашшәхәм орәд макIәп афа-

усыгъәр, мәфәпчъым уеплъизә джыри афаусытхәм уягупшысә.

Урысыем изаслуженә арти-стәу, Адыгейим инароднә арти-стәу Зыхъэ Заурый адигэ шуашәр щыгъәу шым тес. Артист цIерыlo ИльесыкIәм фәгъ-хыгъәу къитфәгушо. Аш фәдә мәфәпчъхәр жыы хъүхәрәп, къә-кюшт ильесир нахышшу зәрәху-щтым цыхъә фыуагъәшшы.

Адыгэ Хасәм игъәцәкIәкIо куп ригъажы, Адыгэ Республика мәләкIо Йоффхәмкә, ИкIыб къэралхәм ашыпсәурә тильепкъәгъу-хәм адирялә зәпхыныгъәхәмкә ўкIи къебар жууытәм иамапхәмкә и Комитет зәхәщакъохәм Іәп-Іәгъу къафхъу, мәфәпчъхәр кыдагъэкIыгъәх. ТапекIи кы-хашуытхәри гъашIәгъоныштых. Ахәр ным, шәжжәм, адыгэ шуашәм, лъепкъ искуствәм, фәшхъафхәм афәгъәхъыгъәшшы.

Мәфәпчъхәм ашыцкәм ашы-тъафедәгъә сурэтхәр.

Ушу-санъда

ЯIәпIәсэнүгъә хагъахъо

Урысыем и Кыблә шъолъыр ушу-санъдамкә изэн-къокуу Псышшуапә щыкIуагъ. Аныбжъхәм яльытыгъәу купеу зыхэтхәм хагъәунәфыкIыре чыпIәхәр къашы-дээзыгъәхәм тиреспубликә ибэнакъохәр ашыщых.

Адыгейим спорт еджапIәу N 2-м зыщызыгъасәхәу ильәс 11-м ит-хәм кашыублагъәу зыныбжъ икъугъәхәм анәсәу пәщэнүгъә ады-зәрихъягъ тренерәу НәмитIәкъо Аскэр. Павел Горбатенковыр, кг 44-рә, ильәс 11 — 12 зыныбжъхәм ябәни, ятIонәрә чыпIәхәр къиди-хыгъ. Александр Горбуновым онтегъуыгъ зәфшхъаф зиэхәм якуп я З-рә чыпIәхәр кышихъыгъ. Ильәс 13 — 14 зыныбжъхәм ар янәкъохъ. Алексей Морозовыр, кг 70-рә, ятIонәрә хуыгъ.

Ильәс 15 — 16 зыныбжъхәм, Чәтихуу Султлан кг 52-рә, янәкъохъ, дышъә медалыр кыдихъыгъ. Ильәс 17 — 18 зы-ныбжъхәм якуп Даниил Шперберг, кг 48-рә, апәрә чыпIәхәр кышихъыгъ. Илья Чернышевыр, кг 80, зекIеми атекIуагъ.

Рамазан Яндиевымрә Исмелә Рустамрә, кг 75-рә, зыныбжъ ильәс 19-м къехъуыгъәхәм якуп хәтигъәхәх. Дышъә медалыр фәба-нәхәзә кIәхү бәнэгъум щызэнәкъохъуыгъ. Р. Исмеләм текIонышъәр къиди-хыгъ, Р. Яндиевым тыжын медалыр фагъашшошагъ. Кристина Морозовам, кг 60, апәрә чыпIәхәр кышихъыгъ, бәнәкIә анахъ дагъу кыгъельгъуагъәу зәхәщакъохәм атлыти, шуухафтын кыифашыгъ.

Адыгэ Республика мәспорт еджапIәу N 2-м ипащәу, Урысыем ўкIи Адыгейим язаслуженә тренерәу Хъот Юныс кызызәртиуагъу, Р. Исмеләмрә С. Чәтихуу мәләкIо яIәпIәсэнүгъә зәхәщакъохәм осә ин кыифашыгъ. Урысыем икIеух зәнәкъохъ мәләптифәгъу мазәм Москва ўкIи. Аш хәләжъәшт бәнәкъохъ республикәм кыышы-хыщтых.

НәкIубгъор зыгъэхъазырыгъәр ЕМТЫЛН Нурабы.

Зәхэзышагъәр
ыкIи къыдэзы-
гъэкIырә:

Адыгэ Республика мәләкIо Йоффхәмкә, ИкIыб къэралхәм ашып-сәурә тильепкъәгъу-хәм адирялә зәпхыныгъәхәмкә ўкIи къебар жууытәм иамапхәмкә и Комитет Адрессыр: ур. Кре-стяянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыIәр:

385000,
къ. Миекуапә,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхәр:

приемнэр:

52-16-79,

Редакцием авторхәм
къайхырәр А4-кIә
заджәхәр тхапәхху
зипчыагъәкIо 5-м
емыхъүхәрәр ары. Са-
тырхәм азығату 1,5-рә
дәлъеу, шрифттыр 12-м
нахъ цыкIунәу щытәп.

Мы шапхъәхәм ади-
мыштэр тхыгъәхәр
редакцием
зекIегъәкIожых.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысыем Федерацием
хәутын Йоффхәмкә, телерадиокъытн-
хәмкә ўкIи зэллы-
ИәсикIә амалхәмкә
и Министерствә
и Төмүр-Кавказ
ЧыпIә гъэйоры-
шапI, зәраушыха-
тыгъә номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатыр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Миекуапә,
ур. Пионерскэр,
268

ЗекIемкә
пчъагъәр
4816
Индексхәр
52161
52162
Зак. 259

Хәутынм узы-
кIэтхәнәу щыт уахтъ
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъатыр
уахтъэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъхъаIәр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхъаIәм
игуадзэр
МәшлIәкъо С. А.

ПшъэдэкIыж
зыхъырә секретарыр
ЖакIемыкъо
А. З.